

KÖŞE

6 ARALIK 2020 SAYI 2

İSTANBUL

HOŞ GELDİNİZ

Bizim için sadece bir dergiden öte, kendi düşüncelerimizin tüm sadeliği ile yaşam bulduğu köşemize hoş geldiniz. Hepimizin aklının bir köşesindeki düşüncelerin farklı gözlerle ele alındığı Köşe, hem kendi içinde, hem de bir bütün olarak özel. Farklı, bazen birbirine zıt bakış açılarıyla oluşan bu dergi, her ne kadar hiçbirimiz birbirimize benzemesek de, bizi bir bütün haline getirdi. Aklımızın kuytu köşelerinde duran düşüncelere ışık tuttuğumuz ve tutmaya devam edeceğimiz Köşe, dileriz ki size sunduğumuz farklı bakış açıları ile, bizde kendinize ait bir şeyler bulmanızı sağlar. Umarız ki köşeden köşeye atlarken, sizin de aklınızdaki fikirler uyanır ve bizim köşemizde yeniden hayat bulur. Peki neden “Köşe”? Şüphesiz medya, günümüzün en güçlü araçlarından biri. Silahların yerini “tweet”lerin aldığı, sinemanın yerini Netflix’in aldığı, modanın podyumlardan Instagram’a taşındığı, 21. yüzyıl dünyasında, bir tuşla aradığımıza ulaşabiliyoruz. Peki bu bilgi kalabalığında biz nereye düşüyoruz? Büyüyen ve gelişen, raflardan ekranlara taşınan dergiler ve gazeteler tüm bu gelişmelere rağmen hala bize okumak istediğimiz bilgiyi sunmuyor. En korkunç filmin haberler olduğu bu dünyada “Peki gençler ne düşünüyor?” diyen herkes için bizim köşemizi yaratmak, sansürsüz bir şekilde istediğimizi yazmak, okumak, çizmek ve yapmak için yarattığımız “Köşe”nin adı da kendi kadar özel bizim için. Artık gençlere ve ruhu genç kalanlara da okumak düşer.

İÇİNDEKİLER

- 2020 Biterken
- Kendine Bir Ev Yaratmak
- Gerçek Hikayelere Dayanan İzlemeniz Gereken Filmler
- 42. İstanbul Maratonu Deneyimim
- 2021 Grammy'ler Hakkında Bildiklerimiz
- Hayaller Karantinada Kalmasın
- Bir Sonraki Yaşam
- Yahudilik Kültürünün Gerçekleri
- Netflix Türkiye'nin Yeni Dizisi: Bir Başkadır
- Bir Fenerbahçe Klasığı: Yaprak Döker Bir Yanımız, Bir Yanımız Bahar Bahçe
- "Queen's Gambit" Eleştirisi
- Dönüp Dolaşp "How I Met Your Mother"
- Üniversite Yolunda: SAT ve ACT
- Müzikte Farklı Boyutlar
- Mavi Işık: Gözlerden Uzak Mı?
- Belirsizlikler İçinde Durumumuz
- Gelip Geçen Seyircili Maçlar
- İkinci Dalgadan Saklanış: Molekül
- Dizilere Aralık: Barbarians
- Seçilmiş Amerika Başkanı Biden: Önümüzdeki Dört Senede Nasıl Bir Dünya Göreceğiz?

2020 BİTERKEN MAYA ASHABOĞLU

İnanması güç olsa da bir senenin daha sonuna çok yaklaştık. Yeni bir on yıla giriyor olmamızı kavrayamadan kendimizi 2021'e girerken bulduk. Su gibi akıp geçen, ama bu hızlı süreçte hepimizi çok zorlayan bir 2020'yi geride bırakıyoruz. Kimimiz bu seneden kurtulacak olmaktan çok mutlu, kimimiz ise sorunun yalnızca bu senede olmadığını fark ettiği için yeni yıla karamsar bir bakış açısıyla giriyor. Öyle ya da böyle, hayatımızın 366 gününü daha geçirdik ve yepyeni bir yıla doğru adım atıyoruz. Ben bu yazıda bu seneden neler öğrendiğimden bahsetmek istiyorum. Ne de olsa her zorlu sürecin sonunda çıkarılacak bir ders vardır.

Şimdi oturup da size bu sene başımıza neler geldiğini anlatmayacağım, hepimiz gayet iyi biliyoruz zaten. Bu yaşadıklarımızdan nasıl bir sonuca vardığımızı paylaşmak istiyorum. Böylesine inişli çıkışlı, her şeyin son anda değiştiği bir seneden sonra ben ana odaklanmaya ve geleceğe yönelik planlar yapmamaya karar verdim. Açıkçası, bütün hayatını ileride gerçekleştirecek şeylere geri sayarak geçiren bir insan olarak buna karar vermek benim için zor oldu. Kendime yaklaşan güzel bir gün belirleyip o güne geri saymak beni motive ederdi. Bu seneyi bu koşullar altında yaşarken her şeyin ne zaman normale döneceğini bilememek yaklaşan güzel bir tarih belirlemeyi çok zorlaştırdı. Kendimi bildim bileli karamsar bir bakış açısına sahip olmuşumdur. Bardağın yarısı boş tarafını görmek bir şekilde benim için daha kolay, daha doğal olmuştur. Ben böyle düşünmek istemesem de içinde bulunduğum her durumda aklımdan yalnızca olası, kötü ihtimaller geçer. Bunlara hâkim olmak ise sizin de bildiğiniz gibi oldukça zor. Ben 2021'e girerken kendime tek bir hedef belirlemeye karar verdim. O da her olayda güzel şeyleri görebilmek, bardağın yarısı dolu tarafına odaklanabilmek. Bunun için de anda olmam gerektiğini fark ettim. Genelde bulunduğum andan çok ya geçmişte olmuş bir olayı ya da ileride gerçekleştirebilecek şeyleri düşünürüm. 2020 sayesinde fark ettim ki hayatımızda ne zaman ne olacağına dair hiçbir fikrimiz yok. Öylesine büyük şeyler olabilir ki bize, elimiz kolumuz bağlı oturmak, olanları çaresizce izlemek dışında yapacak bir şey kalmayabilir. Hayatımızda kaç günümüz kaldığını bile bilmediğimiz bu dünyada her günü elimizdeki koşullar altında, yaşayabileceğimiz en iyi şekilde yaşamamız gerektiğini hatırlamış oldum. Bu sene üzerinden gidecek olursak; okulun ne olduğu belirsiz, evden çıkmamız yasak, her şeyin ne zaman normale döneceğini bilmezken hayatı doyusya yaşamak oldukça zor tabii ki.

Motive olmakta, konsantre olmakta zorlanan tek kişi olmadığımı da çok eminim. Ama sağlıklı olduğumuz her gün için şükretmemiz gerektiğini bir kez daha görmüş oldum. Bu dönemin sonunu görememek her günü yaşamayı zorlaştırdığı için düşünmemeye çalışmam gerektiğini fark ettim. Şu anda, bu sayı çıktığında mesela, 6 Aralık günündeyiz ve yalnızca bu anda olmaya çalışmamız lazım. Bir ay sonra nerede, kimlerle, hangi koşullar altında olacağımı bilmem imkânsız olduğu için o kadar ilerisi için bir plan yapmamaya karar verdim. İçinde bulunduğumuz anda bize sunulan fırsatları en iyi şekilde değerlendirmeye odaklanmak bizi bu dönemden en sağlıklı şekilde çıkaracak şey olacaktır. Olmuş bitmiş veya henüz olmamış bir olayı düşünmenin bana hiçbir faydası dokunmayacağını görmüş oldum bu sene. Bu öğrendiklerimi hayata geçirmek bu kadar kolay olmuyor maalesef. Fark ettiğim bu şeyleri sizlerle de paylaşarak 2020'de öğrendiklerimi 2021'de gerçekleştirmek üzere hedef belirlemek istiyorum. Hatta size de aynı şeyi yapmanızı tavsiye ediyorum. Her sabaha şükrettiğimiz şeyleri düşünerek uyanalım, her akşam da o gün bizi azıcık da olsa gülümseten 3 şeyi düşünerek uyuyalım. Bu sayede bu zorlu sürecin biraz da olsa daha rahat geçeceğine inanıyorum, ya da inanmak istiyorum.

Ne zaman ne olacağının belirsiz olduğunu hepimiz fark ettik; o zaman artık hayatlarımızı bu bilince sahip olarak şekillendirmeye gayret edelim. Bardağın yarısı dolu tarafına odaklanalım, yalnızca bulunduğumuz anı düşünelim. Bu senenin son sayısı olduğu için hepinize şimdiden musmutlu, sağlıklı, sevdiklerinizle, anda olduğunuz, kafanızı çok yormadığınız bir sene diliyorum. Her kötü durumda bile güzel bir şey bulunabileceğini unutmayın. İnşallah 2021 hepimizi daha çok gülümsetir. Hepinize iyi seneler!

KENDİNE BİR EV YARATMAK

DERİN ÇAKMAK

Geçtiğimiz sayılarda, bir sanat dersi ödevi sonucunda kendimi içinde bulduğum, “kendini evde hissetmek” konusu üzerine bir yazı yazmışım. Bu yazıda etrafımdaki birçok insan için kendilerini evde hissettikleri yerin çok farklı yerler, hatta hisler olduğunu fark etmişim ve “ev” kavramını oldukça soyut bir şekilde ele almışım. Bu yazımda ise içinde yaşadığımız evleri ve bu evlerde nasıl kendimizi daha mutlu hissedebileceğimizi ele alacağım.

Mimar bir annenin kızı olarak, yaşadığım evler hep oldukça düşünülerek tasarlanmış, güzel mobilyalar ile dolu oldu. Her taşındığımızda annem evimizi sıfırdan tasarlayıp yeni bir harika yaratıyordu ama annemin tasarımlarının ötesinde başardığı en önemli şey evlerimizin ruhunu da taşıyabilmesi ve o “işte burada evdeyim” hissini kaybetmemesi oldu. Bunu sağlamak için gerekenin ise o ihtişamlı mimari tasarımlar değil kendinden bir parça katmak olduğunu anlamak hiç zor değildi.

Büyüdükçe annemden kazandığım bu alışkanlık bende de huy oldu ve kaldığım otel odalarına kadar kendimden bir şey katarak, kendimi bulduğum yerde güvende hissettirdim. Gerek bir otel odasında gerek de yabancı bir evde, kendimden en uzakta hissettiğim yerde bile, küçük dokunuşlarla kendimi evde hissettirmeyi başardım.

Bunun için dekoratif parçalara veya süslere gerek yok, bir otel odasında bavulu açıp evinde olduğu gibi eşyalarını dizmek veya seninle birlikte her yere giden bir objeyi odanın bir köşesine yerleştirmek bile fazlasıyla yeterli oluyor. Bazen size evi hatırlatan bir koku veya bir resim bile gittiğiniz yerde size aradığınız aidiyet hissini sağlıyor. Bu objeleri, kokuları ve alışkanlıkları bulmak size zor geliyor ise kendinizi en güvende hissettiğiniz yere gidin ve etrafınıza bir bakın. Biraz düşünce üstüne neden en çok orada güvende hissettiğinizi anlayacaksınız, nedenini anladıktan sonra yapmanız gereken tek şey bunu nasıl başka yerlere taşıyabileceğinize karar vermek olacaktır.

Son zamanlarda evlerimizden soğumuş olsak ve evden çıkmak için can atıyor olsak bile, hayatlarımız eski temposuna ulaştığında kendimizi evimizi özlerken bulursak bu yöntemler ile kendimize bir ev yaratabiliriz.

GERÇEK HİKAYELERE DAYANAN İZLEMENİZ GEREKEN FİLMLER

DEFNE CILIZ

1-Florence Foster Jenkins

Stephen Frears yönetmeliğinde 2016 yılında yapılan bu film, New York sosyetesini Florence Foster Jenkins'in "müzik kariyeri"ni konu alıyor. Florence Jenkins, 1920, 30 ve 40larda kötü şarkı söylemesinden dolayı bir alay figürü olarak görülen amatör bir sopranoydu. Çok küçük yaştan beri müziğe büyük bir ilgisi olan ve şarkı söylemeyi çok seven Florence'ın farkında olmadığı küçük bir şey vardı: sesi gerçekten de çok kötüydü. Tüm zamanların en kötü sesine sahip ünvanını alan Florence, müziğe olan aşkından asla vazgeçmez ve parasının da sağladığı yollar sayesinde insanları dinlemeyerek, yaşadığı süreç boyunca büyük konserler vermeye devam eder. Frears bu filmde gelmiş geçmiş en kötü opera sanatçısı Florence'ın sesi hakkındaki gerçekler ile yüzleşme yolculuğunu, yıllardır savaştığı frengi hastalığını, kocasıyla ilişkisini ve ölümünü hem komik hem de bir o kadar da hüzünlü bir şekilde ele alıyor.

2-Pursuit of Happyness

2006 filmi Umudunu Kaybetme Chris Gardner'ın gerçek hayat hikayesini konu alır. Chris, henüz 5 yaşındaki oğlu ile. Maddi durumlarının giderek kötüleşmesini ve hayatlarının giderek zorlaşmasını artık daha fazla kaldıramayan Linda, bir gün istemeyerek de olsa oğlunu ve eşini terk eder. Bunun üstüne Chris ve oğlunun yaşadıkları evin sahibi, onları evden atar: baba oğul evsiz kalırlar. Ancak Chris, oğlunun sevgisinin ona verdiği güç ve zekâsı sayesinde mücadele etmeye devam eder ve karşısına yepyeni kapılar açılır. Şahsen izlediğim en hüzünlü filmlerden biriydi diyebilirim. Will Smith'in güçlü oyunculuğu ve gerçekten de kendi oğlu olması izleyiciler gözünde ekrandaki baba oğul ilişkisini bir o kadar daha güçlü kılıyor. Kesinlikle izlemenizi önereceğim bir film.

3-Blue Jasmine

Woody Allen'in dediğine göre "Blue Jasmine", Allen'in eşinin anlattığı gerçek bir hayat hikayesine dayanıyor. Eşinin anlattığı bu hikâye Allen'i oldukça etkiliyor ve bunu bir film haline getirmeye karar veriyor. 2013 filmi "Blue Jasmine", zengin iş adamı Hal'in işlerinin batması sonucu eşi Jasmine'ın geçirdiği zorlu dönemi konu alıyor. New York sosyetesini Jasmine, lüks hayatına veda ederek orta sınıf kardeşinin yanına taşıyor. Bu yeni hayat tarzına geçiş Jasmine'ı oldukça zorluyor ve psikolojik olarak ciddi bakımda etkileniyor, aradığı rahatlığı antidepresanlarda bulur hale geliyor. Cate Blanchett'ın en güçlü performanslarından birini sergilediği ve en iyi başrol kadın oyuncu Oscar'ını kazandığı bu filmi izlemenizi mutlaka öneririm.

4-Welcome to Marwen

"Back to The Future", "Forrest Gump" ve birçok ünlü filmi ile tanınan Robert Lee Zemeckis yönetmeliğinde yapılan bu film, Mark Hogencamp'ın gerçek hayat hikayesine dayanıyor. Mark Hogencamp, uğradığı korkunç bir silahlı saldırı sonrası hafızasını yitiriyor. Geçmişine dair neredeyse hiçbir şey hatırlamayan Mark, hayal gücünün yardımı ile oyuncak bebeklerden bir kasaba yaratıyor: Marwen. İçinde kendisinin de olduğu ve Nazilere karşı savaştığı fantastik bir dünya yaratıyor. Mark'ın geçirdiği travma sonucu hayata tutunma çabaları ve yarattığı bu kasaba sayesinde gösterdiği kişisel gelişimler seyirciyi oldukça etkiliyor. Şahsen Steve Carell'in en güzel oyunculuklarından biri olduğunu düşündüğüm bu filmi mutlaka izlemenizi öneririm.

5-Room

"Room", Elisabeth Fritzl'in gerçek hayat hikayesini hakkında. "The Fritzl Case" olarak bilinen meşhur dava Lenny Abrahamson. Yıllar boyu ışık almayan küçük bir kulübede hapsedilen Joy ve oğlu Jack'ın hayatını mücadelesini anlatıyor. Film, Jack ve Joy'un kulübedeki hayatları ve kaçış sonraki hayatlarını 2 ana bölüme ayırarak ele alıyor ve bu da seyirciyi oldukça derinden etkiliyor. Joy (Brie Larson), bir anne olarak Jack'ın yaşadıkları korkunç hayattan olabildiğince az etkilenmesi için hayal gücünü kullanarak çeşitli hikayeler üretiyor. Daha küçücük bir çocuk olan Jack'ın hayatın güzelliklerinden maruz kalarak büyümesi sonucu gerçek dünyayla ilk tanıştığı anlar seyirciye çok etkili bir şekilde yansıtılıyor. Güçlü oyunculuğu sayesinde Brie Larson "En iyi Kadın Oyuncu Oscarı"nı kazandığı bu filmin kesinlikle izleyen herkese oldukça dokunacağını eminim.

6-On the Basis of Sex

On the Basis of Sex, başarılı avukat Ruth Bader Ginsburg'un ilham verici hayat hikayesini ve cinsiyet eşitliği için verdiği çeşitli mücadeleleri konu alıyor. Üniversite hayatı ve mesleği boyunca çeşitli cinsiyet eşitsizliklerine maruz kalan Ruth (Felicity Jones) , zorlayıcı bir cinsiyet eşitsizliği davasını üstlenerek Anayasa Mahkemesi'nin eşitsizlik üzerine aldığı kararı bozmaya çalışır. Bu dava sürecinde Ruth'un kocası Marty ve kızı Jane ona oldukça destek çıkar ve bu çılgır açacak olan davada birlikte insan hakları için mücadele verirler.

7-The Pianist

The Pianist, Polonyalı piyanist Wladyslaw Szpilman gerçek hayat hikayesini konu alıyor. Szpilman, 2. Dünya Savaşında Nazi saldırılarına maruz kalan Yahudi bir piyanist olarak çıkıyor karşımıza. Yönetmen, film boyunca Nazilerin korkunç davranışlarını oldukça etkili bir şekilde sergileyerek sahnelerle seyirciye gerçekten de çok etkiliyor. Szpilman'ın bu korkunç zamanlarda müziğe olan yeteneği ona oldukça yardımcı oluyor. Szpilman'ın ailesinden koparılmasından, yakınlarının gözünün önünde ölmesinden seyirciye oldukça dokunan çeşitli sahneler içeriyor. Adrien Brody'nin "En İyi Erkek Oyuncu Oscarı"nı kazandığı bu filmin aynı zamanda inanılmaz film müzikleri içeriyor. "Andante spianato et grande polonaise brillante" parçasını dinlemenizi öneririm.

8-The Theory of Everything

The Theory of Everything, Stephen King' in hayat hikayesini konu alıyor. James Marsh yönetmeliğinde yapılan bu film, Stephen' in 21 yaşında yakalandığı ALS hastalığının beraberinde getirdiği zorluklar karşısında kazandığı başarıları anlatıyor. Stephen' in hastalığının getirdiği tüm engellere rağmen o ve eşi Jane, tüm olasılıklara meydan okurlar ve çocuk sahibi olurlar. Film, Jane ve Stephen arasındaki güçlü bağı çok güzel bir şekilde ele alıyor seyirciye sevginin her şeyin çözümü olduğunu bir kez daha hatırlatıyor. Eddie Redmayne tarafından inanılmaz bir oyunculuk sergilediği bu filmde En İyi Başrol Erkek oyuncu Oscar'ını alıyor.

42. İSTANBUL MARATONU DENEYİMİM

ZEYNEP ŞENER

2 Kasım haftası arkadaşlarım sınav kaygısı içerisindeyken benim aklımdan tek geçen şey koşacağım maratondur. Belki de bu sene herkes için eski heyecanı uyandırmadı çünkü 42. İstanbul Maratonu ilk defa 'sanal' olarak gerçekleşti. Koşucular 5, 10 ya da 15km seçerek cumartesi ve pazar günleri koşuyu istedikleri yerde ve zamanda gerçekleştirme özgürlüğüne sahipti, 42km ise her sene olduğu gibi boğaz köprüsünden geçilerek koşuldu. Ben 7 Kasım günü Maltepe'den Caddebostan sahiline koşarak hedeflediğim 15km'yi tamamlamış oldum. Yıllar boyunca bir gün koşacağım dediğim maratona artık koştuğum demekten sevinç duyuyorum, bu nedenle de sizlere biraz deneyimimden bahsetmek isterim.

Maratona koşmaya karar verdiğimde ilk olarak İyilik Peşinde Koş bağış kampanyasını Adım Adım platformu üzerinden açtım. Bu sene Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı (TEGV) ve onlar aracılığıyla eğitimine destek olacağım çocuklar için bağış topladım. Daha önce bağış toplamadıysanız söylemeliyim ki sanıldığından çok daha zorlu bir süreç. Her ne kadar kendiniz için değil, başkalarının eğitimi için de olsa özellikle bu pandemi sürecinde insanlardan bağış yapmalarını istemek kolay olmuyor. Herkes için aile ve yakın arkadaşlar genelde en çok destek çıkan kişiler oluyor. Ancak bunu deneyimlediğim için de mutlu olduğumu söyleyebilirim ne de olsa kampanyamın sonunda 18 çocuğun bir senelik eğitimini karşılayacak kadar bağış toplayabildim.

Bu topladığım bağışlar beni ne kadar motive ettiyse koşuya olan ilgim de o kadar büyük bir etken oldu. İlk sokağa çıkma yasağı başladıktan birkaç ay sonra koşuya başladım. Hem dışarıya çıkmak için bir bahane olmuştum hem de tek başıma yapabildiğim bir spor olduğu için pandemi sırasında yürütebildim. Yaklaşık altı ay boyunca zaman buldukça koştum, hala da devam ediyorum. Fakat maratondan önce en uzun koşum 8km olmuştum. Maratona da sıkça spor yapan ve eskiden atletizm takımında olan iki arkadaşımın koşacağımı bildiğim için geride kalmak konusunda biraz endişeliydim ancak beklediğimden çok daha iyi bir performans göstererek 15km'yi 1 saat 55 dakikada bitirdim ve de tek kelimeyle harika bir deneyimdi. Zaman zaman yanından geçtiğimiz insanlardan da destek aldık. Mesela koşuya başladıktan sonra Maltepe yakınlarında balıkçıların yanından geçerken orada bir amca bize "Acele etmenize gerek yok. Merak etmeyin çocuklar, sizden önce kimse buradan geçmedi." dedi, veya koşunun yarısında su almak için Caddebostan Migros'a girdiğimizde sırada bize öncelik verdiler. Öte yandan ne zaman zorlandığımı hissetsem üzerimdeki TEGV tişörtü bu maratona neden koştuğumu bana hatırlattı ve 10. kilometrede sağanak yağmur bastırsa da biz koşmaya devam ettik.

Maraton bittiğinde bir süre her şey harikaydı, pek ağrım yoktu ve iyiydim ancak bilmiyordum ki önümdeki birkaç gün kas ağrılarından yürüyemeyecektim. Bunların hepsi bir yana, tekrardan karantinaya girdiğimiz bu dönemde iyi ki yaptım dediğim şeylerden biri oldu ve umarım sizleri de iyilik peşinde koşmaya teşvik edebilmişimdir.

42. İstanbul Maratonu

İstanbul Büyükşehir Belediyesi İştiraki Spor İstanbul tarafından organize edilen N Kolay'ın isim sponsorluğundaki maraton, 8 Kasım Pazar günü Yenikapı'da başlayıp aynı yerde sona erecek

ORGANİZASYONA 5'İ TÜRK 24 ELİT ATLET KATILACAK

2021 GRAMMY'LER HAKKINDA BİLDİKLERİMİZ CAN ZEYBEK

Çoğu ödöl programı gibi Grammy'ler de bu sene Covid-19 nedeniyle organizasyonda birçok değişiklik yapmayı planlıyor. Adaylıkların yarın, 24 Kasım'da, açıklanacağı programın tamamıyla canlı yayında olacağı ve hiçbir kısmının önceden kaydedilmemiş olduğu açıklandı. Asıl törenlerin yapılacağı tarih kesin olarak 31 Ocak 2021 olarak belirlense de bu törenin nasıl ve ne kadar büyük bir canlı izleyici kitlesinin karşısında yapılacağı konusunda birkaç olasılık olabileceği söyleniyor. Bunlardan biri Staples Center'da sadece kısıtlı sayıda davetlinin olacağı bir program düzenleyip geri kalan tüm izleyicilerin internet ve televizyon üzerinden izlemesi olacak. Virüsün ocağa kadar daha iyiye gitmemesi durumunda ise neredeyse tüm izleyicilerin evden izlemesi gerekebileceği açıklandı.

Bu yıl organizasyon dışında içerik konusunda da birkaç değişiklik yapılmış. Geçen seneden hatırlarsanız Tyler, the Creator gibi bazı sanatçılar Grammy'lerin kategorilerinin ırk gibi faktörlerden etkilendiğini söyleyip sertçe eleştirmişti. Bunun gibi yorumlar üzerine "Urban" kelimesini Grammy'lerin çoğu kategorisinden çıkarıldı ancak, buna bir istisna olarak "Best Latin Pop Album" kategorisi "Best Latin Pop Or Urban Album" olarak değiştirilmiş. Bu kadar erken bir aşamada bile bunun sebebini anlamayan izleyiciler tarafından birçok eleştiri gelse de bazıları bunun sadece kategori ismine açıklık getirmek için yapıldığını söylüyor. Bu konudan bağımsız olarak, 2021 Grammy'lerinin kazananlarını ve ocak sonundaki töreni nasıl yapacaklarını görmeyi merakla bekliyoruz.

HAYALLER KARANTİNADA KALMASIN CANSU ÖZDEMİR

"Hayaller Karantinada Kalmasın" projesi eğitimdeki eşitsizliği hedef alan bir sosyal sorumluluk hareketidir.

Hayaller Karantinada Kalmasın, uzaktan eğitim sürecinde teknolojik yetersizlikler dolayısıyla eğitimden geri kalan çocukların eğitim hayatına destek olmak amacıyla ortaya çıkmış bir sosyal sorumluluk projesidir. Benim de bir parçası olduğum bu proje, VKV Koç Özel Lisesi öğrencileri tarafından kurulmuştur.

Eğitimde var olan eşitsizlik, bu zorlu pandemi sürecinde kendini daha da gösterdi. Bu yazıyı yazan ben ve internet üzerinden dergiyi okumaya gücü olan sizler ne kadar şanslı olduğumuzu fark etmiyoruz bile. Derslerimizin uzunluğu veya sürekli ekrana bakmanın zorlukları hakkında dertlenirken başkalarının yaşamakta olduğu zorluğu düşünemeyebiliyoruz. Bazı evlerde internet bağlantısı bir yana, çocukların Eba TV izleyebileceği bir televizyon bile mevcut değil. Evlerinde televizyon olan ailelerde bile, evde birden fazla çocuk olması durumunda, eğitim öyle ya da böyle aksayabiliyor. Biz de "Hayaller Karantinada Kalmasın" projesiyle bu soruna bir nebze çözüm getirmeye çalışmaya karar verdik. Sizlerden istediğimiz, evinizde kullanmadığınız Eba TV erişimine uygun elektronik aletlerinizi bu projeye bağışlamanız. Elektronik aletler, Bursa ve Batman illerindeki okullarla kurduğumuz bağlantılar aracılığıyla ihtiyacı olan öğrencilere ulaştırılacaktır. Unutmayın ki bir elektronik eşya bir çocuğun eğitimine katkı, hedeflerine destek, neticede Türkiye'nin geleceğine ışık tutmak demektir.

İki kişinin başlattığı bu proje öğrenci ve öğretmenlerin de aralarında bulunduğu gönüllülerin hevesli katılımıyla büyümüş ve toplam 25 kişilik bir ekibe ulaşmıştır. Kısa süre içerisinde pek çok kişiye ulaşılarak yüzlerce tablet bağışı sağlanmıştır. Siz de bu projenin bir parçası olabilirsiniz! Eğer projemize destek olabileceğiniz bir elektronik aletiniz varsa tek yapmanız gereken hayallerkarantinadakalmasin@gmail.com adresine mail atmak :)

Hayaller Karantinada Kalmasın Diye!

BİR SONRAKİ YAŞIM

ESMA ERDEM

Sonunda 16 oldum. Aslında bu yazı yayınlandığında ben hala on altıncı yaşma basmamış olacağım ama son birkaç gün olduğu için bu yazıyı yazmaya karar verdim. Doğum günüm aralık ayında olması yüzünden kutlamak için kendimi bildim bileli koskoca bir yılın geçmesini bekliyorum. Yılın en son günleri geliyor, yılbaşı kutlamaları başlanmış gibi olduğunda doğum günüm gelmiş oluyor. Bu sene de işte tam olarak o dönemdeyiz. Bu yazıyı, sizlerin okuyacağı yani doğum günümün olduğu hafta sınav haftası olacağını bilerek yazıyorum. Her şeyin her an değişebileceğini öğrendiğimiz bu yılda belki bu ihtimal ortadan kalkmış da olabilir, biz sınav haftası temposuna girmiş ve sabah akşam çalışıyor da olabiliriz. İçten içe ilk ihtimali diliyor olsam da bazı gerçekler değişmediği için bu durumun üstüne düşünmemeye, canımı sıkmamaya ve akışına bırakmaya karar verdim. Bu yaşımdan öğrendiğim birkaç şeyi ve aldığım kararları sizinle paylaşmak istiyorum, hatta belki bunu sonra okuyacak olan kendimle de.

Her yaşımda sayılar büyüdükçe kafamda bir önceki küçülüyor. 14'ken 15 çok büyük ve ulaşılmaz geliyordu ve 16 olmaya günler kala 15 çok küçük geliyor bana. Zaman çok hızlı geçiyor, hatta akıp gidiyor ve gittiği zaman da geri gelmiyor. Çok klişe olsa da gerçekten bunun değerini bilmek gerekiyor. 1 sene önce bu zamanlarda, bir kulüpte elde ettiğimiz başarılarla arkadaşlarımla New York'taydık. Lise hayatımızın en önemli sınav haftalarından bir tanesinden hemen sonra gitmiştik. Üniversite turları ve turnuva için yaptığımız münazaralar, yazdığımız yazılar ve yaptığımız konuşmaların yanı sıra en sevdiğim insanlarla belki de hayatımda bir kere yaşayabileceğim bir haftaydı. En yakın arkadaşlarımla aynı odada 1 koca hafta geçirdik. Şimdi dönüp baktığımda keşke her anını doyasıya yaşasaydık ve hiçbir şey düşünmeyip sadece tadını çıkarsaydık diyorum. Biz oradayken, notlar açıklanmaya başladıkça saat farkına rağmen gecenin bir yarısında sayfayı yenileyip notlarımıza bakıyorduk. Beklediğimizden düşük gelen veya aslında iyi olup bizim gereğinden fazla üzüldüğümüz notlarla vaktimizi boşu boşuna üzümlere geçirdiğimiz anlar oldu. Bunun yerine her anımızı en mutlu şeklimizle geçirseydik keşke diyorum ama olan oldu. 16 olduğum yıl boyunca, hatta bundan sonraki her anımın keyfini çıkarıp, başka olaylarla ilgili düşünmek yerine anı yaşayacağım. Hayatın kısa olduğunu farkına varıp aslında her şeyin gelip geçici olduğunu unutmayacağım.

Sevdiklerimi, ailemi, arkadaşlarımla her zaman çok önemseyen biri olarak, hepsinin değerlerini ayrı ayrı anladığım bir yaş oldu. Birbirimizi asla yalnız bırakmadığımız insanlarla unutmayacak anılar elde etmek benim için bir mutluluk olduğu için onlara her zamankinden daha da fazla vakit ayıracağım.

Sadece sevdiklerime değil, kendime de vakit ayıracağım bu yaşımda. Kendimizi sevmek, olduğu gibi kabul etmek çok da üstünde durmadığımız bir konu. Halbuki her şeyin en temelinde olan bir durum insanın kendini sevmesi, kusurlarıyla kabul etmesi hatta kendine iyi davranması. Bunu da aklımdan çıkarmayacağım. Büyüdüğümüz bu günlerde düşüncelerimiz ve duygularımız sürekli olarak değişiyor. Bu değişim sürecinde bana ne iyi geliyor diye anlamak için düşünceğim. Kendimi mutlu eden, bana huzur veren ve bana iyi geldiğini düşündüğüm şeylere de daha fazla vakit ayıracağım ki kendime yetebilmeyi öğreneyim. Her yaptığımı başkalarının onayından geçirmek yerine "Ben bu kararı verdim ve arkasındayım." diyebilmeyi öğrenmek istiyorum.

Korkmak yerine cesaret etmeye ve risk almaya çalışacağım. Sürekli olarak "ama" kelimesini kullanarak olmasından korktuğum şeyler yüzünden kendimi durduruyorum. Bazen yapmak istediğim şeyleri bile erteliyorum. Kendimi birazcık daha "ama böyle olur" dansa "En kötü ne olabilir?" e yönlendireceğim. Hayata bir kere geldiğimi unutmadan, elde edebildiğim kadar deneyim elde edebilme şansını değerlendireceğim. Çok düşünüyorum. Bir karar vermeden önce, verdikten sonra ve uygulamaya geçirirken sürekli olarak düşünüyorum. Hayat gerçekten bu kadar düşüncenin arasında bir gün kayıp gidecek. Buna engel olmak için, birazcık daha akışına bırakıp, her şeyin olacağına varmasını beklemeyi düşünüyorum. Günün sonunda hiçbir şey düşündüğüm kadar karmaşık ve kötü olmuyor. Bunlarla beraber her şeyin benim elimde olmadığını da kabullenmem gerekiyor. Her şeyin sorumlusunun kendim olmadığımı ve bazen bazı şeylerin benim kontrolümün dışında da gelişebileceğinin farkına varmalıyım. Olayların en iyi yanlarını düşünüp, kötü yanlarını biraz daha göz ardı edeceğim.

Tabii, tüm bunlar zamanla olacak ama zaten her şey zamanla oluyor. Geçen seneki doğum günümünden beri hayatımda tahmin edemeyeceğim kadar çok şey değişti. 1 sene sonra bu günlerde kim bilir ne kadar çok değişim olacak. Umuyorum ki bu yaşım çok mutlu olduğum, hiçbir "keşke"min olmadığı, hiçbir şeyin içimde kalmadığı ve her günümü en kötü günüm böyle olsun dediğim bir yaş olur.

YAHUDİLİK KÜLTÜRÜNÜN GERÇEKLERİ NENİ SARANGA

İçinde büyüdüğüm ve özümde olan Yahudilik kültürünün, hayatımda her zaman farklı bir yeri var. Bu sebeple, kültürler ile ilgili bir yazı yazdığım, bunu Yahudi kültürünün temelleri olmadan yapamayacağımı anladım. İstanbul'da yaşayan bir azınlık olan Yahudi toplumunun içinde, bir Türk-Yahudi olarak iki farklı kültürde büyüdüm. İçinde büyüdüğüm bu iki toplumun ailem, ben ve günlük hayatım üzerinde çok büyük etkileri oldu. Her yıl kutladığımız bayramlar, öğrendiğim gelenekler ve dedemden duyduğum tarih beni ben yaptı. Bu toplumda büyümek, aile kavramının hayatımdaki yerini ve önemini fark etmemi sağladı. Yahudi kültürünün tamamının birlik ve beraberlikten ibaret olduğunu öğrendim. Bütün bayramların; bir araya gelmek, masanın etrafındaki yemekler, gülmek ve eğlenmek için olduğunu gördüm. Yahudi kültürü, uzantıları olan kalabalık aileleri ile tanınır. Bir aile kurmak, Yahudiler için kutsal bir görevdir ve Yahudiliğe sadakat ifade etmenin bir yoludur.

Ailenin tanımı çoğunlukla kişiden kişiye değişir. Benim için aile; güvende olmak, rahat hissetmek ve evde olmak demektir. Bu konuya değinmemin sebebi, her aile gibi, Yahudi cemaatindeki ailelerin çocuklarının da en az benim yaşadığım kadar zor zamanlar geçirmiş olmaları. Ancak, genellikle durumlarını dış dünyaya yansıtmazlar çünkü imajlarını ve statülerini korumak toplum yaşamlarının en önemli yönüdür. Aynı zamanda, küçük bir toplulukta olmanın dezavantajlarından biri de söylentilerin çok hızlı yayılması ve bir şeyin gizli kalması ihtimalinin olmamasıdır. Bu toplumda, sürekli arkanızdan ne söyleniyor bilemiyorsunuz; bu yüzden dış dünyaya gösterdikleriniz çok önemli. Bir aile evinde neler olup bittiğini de bilmiyoruz ama dışarıya yansıtılan her zaman çok farklı. Sosyal medyada paylaşılan aile fotoğraflarının çoğu ve anlatılan eğlenceli yemekler her zaman pek doğru değil. Ayrıca, ailelerinin tüm sorunlarını çözme ve mükemmel görünme çabalarından söz etmek istiyorum. İnsanlar mükemmel görünmek için çok uğraşıyorlar çünkü Yahudi kültürünün pek çok beklentisi vardır. Örneğin bayram buluşmaları ve tarihi geçmişi koruma çabası. Aynı zamanda ölmekte olan bir kültürün içinde olmanın ve sürdürmenin baskısı herkese yük olmuştur. Son olarak, parçası olduğum bu toplumda, her kültürde az da olsa bulunan, Yahudi toplumundaki dışarıya mükemmel bir statü ve imaj yansıtmaya çabasını ele almak istedim.

NETFLIX TÜRKİYE'NİN YENİ DİZİSİ: BİR BAŞKADIR CANBERK BATMAN

Fi, Hakan:Muhafız, Atiye, Aşk 101 gibi birbirinden farklı temalara hizmet eden Netflix yapımı Türk dizilere bir yenisi daha eklendi. Geçtiğimiz günlerde Netflix'te bir bölümü yaklaşık 40-45 dakika süren 8 bölümlük ilk sezonu yayınlanan dizi "Bir Başkadır" izleyiciler tarafından çok beğenildi. "Bir Başkadır" oyuncu kadrosunda, "Yasak Elma" dizisindeki başarısıyla tanıyor olabileceğiniz Nesrin Cavadzade, "Sen Çal Kapımı" dizisindeki rolüyle Bige Önal, "Menajerimi Ara"daki performansı ile Fatih Artman, geçtiğimiz senelerdeki "Ufak Tefek Cinayetler" dizisindeki karakteriyle öne çıkan Tülin Özen, "Hakan:Muhafız"dan sonra bir başka Netflix Türkiye yapımı dizide rol alma şansı yakalayan Funda Eryiğit, Öykü Karayel, Defne Kayalar gibi bir sürü başarılı oyuncuyu bulunuyor. Bu dizi bence şu ana kadar yapılmış en kaliteli Netflix Türkiye dizisi. Yönetmen Berkun Oya izleyiciye aktarmak istediği hikayeyi başarıyla ele alırken özenle oluşturulan oyuncu kadrosu da dizinin kalitesini artırmış. Dizide Türkiye'nin iki uç kesiminden de karakterlere yer veriliyor. Eğitimli, batı vizyonuna sahip insanlardan eğitim almamış, alamamış, ve cahil kesim olarak adlandırılan, dindar, Doğu zihniyetindeki kesime kadar herkes var. Önyargılar ve etiketler temelinde oluşturulmuş bu dizide, her karakterin kendi içinde bir yolculuğu var diyebiliriz. Çoğu karakter sahip oldukları, onlara empoze edilmiş önyargılarından kurtulma yolculuğunda. Bu yolculukta olmayan karakterler ise önyargıların merkezi olma görevini üstleniyor. Her ne kadar senaryo yöresel bir şekil verilerek izleyici önüne sunulsa da, ben bu dizinin şu ana kadar evrenselleşmeyi başaran tek Türk dizisi olarak görüyorum. Bunun sebebi de, cahilinden eğitimlisine, dindarından ateistine, tesettürlüsünden tesettürsüzüne hikayesinde herkesi bulunduran bu dizi her ülke için geçerli. Belki önyargı sebepleri farklı, ama temeldeki sorun, etiketlerden kurtulmak, önyargılardan sıyrılmak, insanı insan olarak değerlendirebilmek. Bu da dünyanın herhangi bir yerinde herhangi bir insan tarafından izlendiğinde bu dizinin onların hayatına dokunabileceğinin kanıtı. Ayrıca, cahilin de eğitiminin de, çocuğun da, yetişkinin de, yaşlının da kendini sorgulamasına sebep olan; sizi sorgulayıcılığa iten bir eser olarak da insanlara dokunmakta çok etkilidir. Elindeki konuyu yöresel bir şekilde işleyip hem dünya üzerinde Türkiye'yi açıklamak ve anlatmak için çabalayan Berkun Oya, aynı zamanda herkesin kendi yaşamlarından bir şeyler bulabileceği bir eser ortaya koymuş. Bunun yanı sıra, çoğu bölümün sonuna eklenmiş çeşitli müzik klipleri ve şarkılar, insanı dizinin geçtiği 2019 yılı sorunlarından bir anda alıp geçmişe sürüklüyor. Berkun Oya bu açıdan da nostaljiyi etkili bir şekilde kullanmış. Türkiye'de sokağa çıktığınızda gördüğünüz veya görebileceğiniz her kesimden insanı bir araya toplayıp onların hepsinin hayatlarını Öykü Karayel'in canlandırdığı Meryem karakteriyle bağlayan bu hikayenin Türk medyası tarihinde kendine özel bir yer edindiğini düşünüyorum. Başta Berkun Oya olmak üzere, tüm oyuncular ve ekibi tekrardan tebrik ediyorum ve Türk dizisinin gelişiminde atılan bu adımın, ileride yapılacak diziler tarafından takip edilmesini dileyerek 2020 yılının son sayısındaki yazıma son vermek istiyorum. Herkese şimdiden mutlu yıllar.

BİR NETFLIX ORJİNAL DİZİSİ

YAZAN VE YÖNETEN
BERKUN OYA

12 KASIM | NETFLIX

BİR FENERBAHÇE KLASIĞI: YAPRAK DÖKER BİR YANIMIZ, BİR YANIMIZ BAHAR BAHÇE MURAT KAAN KURAN

Fenerbahçe, yıllardır devam ettirdiği geleneğini bu yıl da bozmadı. Ne zaman basketbolda iyi gitsek futbolda kötü gidiyoruz, veya tam tersi yaşanıyor. Fenerbahçe bu yıl, basketbolda küçülmeye giderek ve beklentileri karşılamazken, futbolda yeni transferler ve sonuçlarla ligde iyi giden bir durumda.

Euroleague' in 10. haftasında Fenerbahçe, İspanya'da Real Madrid'e konuk oldu. Basketbol takımımız maçtan 94-74 mağlubiyetle ayrıldı. Adeta maça fırtına gibi başlayan Real Madrid, 7-0'lık bir seri yakaladı. Fenerbahçe bu seriye yanıt vermeye çalışsa da Campazzo'nun asistlerine engel olamadı ve Randolph ile Tavares'in bulduğu sayılarla farkı açarak, ilk çeyreği 28-12 önde kapatan taraf Real Madrid oldu. İkinci çeyrekte de aynı şekilde bir o kadar ruhsuz ve iştahsız bir Fenerbahçe izledik. Yine Randolph'un bulduğu üçlüklere çare bulamazken, Real Madrid Koçu Laso'nun; Tavares, Campazzo ve Randolph'u kenara almasıyla biraz olsun tepki göstermeye başladık. Eddie'nin üçlüğüyle farkı 13'e indirdikten sonra Barthel ve Bobby'nin bulduğu üst üste sayılarla beraber skoru 43-34 yaparak farkı tek hanelere ,9'a, çektik. Ancak Campazzo'nun oyuna girmesiyle tekrar ipleri eline alan Real Madrid tekrar 13 sayı farkla 49-36 soyunma odasına önde giren taraf oldu. Üçüncü çeyreğe 2 maçıtır sayı bulamayan Ulanovas'ın üçlüğüyle başlasak da ilk yarının sonunda 13 sayıya kadar düşen fark daha da yükseldi. Kötü oyuncu değişiklikleri, koçun yapılan hatalara olan tepkisizliği, kötü savunma yapmamız, Lorenzo Brown'un top kayıplarından ötürü maça olan dikkatimiz bir kere daha dağıldı ve Fenerbahçe üçüncü çeyreği 72-51 geride kapattı. Son çeyreğe yine savunma yapamayarak başladık. Savunma yapamamamız, Melih Mahmutoglu'nun üst üste kaçırdığı üçlükler ve Brown'un top kayıpları bardağı taşıran son damla oldu. Maç sonunda Brown, Pierre ve Barthel'in sayılarıyla maça tutunmaya çalışsak da farkı indirmedik ve maçı 94-74 kaybettik.

Alışmamız gereken acı bir gerçek var. Bu Fenerbahçe eski Fenerbahçe değil. Basketbol şubemizin bütçesinin yarıya indirilmesi, Euroleague'in görmüş olduğu en büyük koçlardan Obradovic'in takımdan ayrılması ve Euroleague Kupasını Fenerbahçe'ye getiren Sloukas, Datome, Kalinic gibi oyuncularımız ayrılması gibi sebeplerden bir süre daha artık eskisi gibi son topa kadar mücadele eden bir Fenerbahçe izleyemeyeceğiz gibi duruyor. 4 ve 5 numaralarımızdaki oyuncu eksikliğini bir kere daha görmüş olduk ve artık o pozisyonlara transfer şart.

Skor dağılımımız ise: Barthel 22, Brown 18, Pierre 9, A.Muhammed 7, Eddie 6, Melih 5, Ahmet 4, Ulanovas 3.

Futbolda ise yüzler gülmeye devam ediyor. Teknik direktörümüz Erol Bulut'un ofansif futbol anlayışı sayesinde Gençlerbirliği'ne karşı 5-1 'lik bir skorla galip geldik. Bu yıl 18 yeni transfer yapılan Fenerbahçe'de oyuncular birbirlerine alıştıkça, taktikler yerine oturdukça git gide daha iştahlı ve daha iyi oynayan bir takım görüyoruz. Maça milli takımlardan dönen, sakatlığı bulunan ve corona virüse yakalanan oyuncularından yoksun, çok farklı bir 11 ile başlayan Fenerbahçe, kontrollü ve sakin futbolunu oynamaya devam etti. Sarı kart sınırında bulunan Gustavo, derbi öncesi cezalı duruma düşmemek için çok dikkatli ve kontrollü oynadı. Kaliteli ayaklar ve isimler iş başındaydı. Mert Hakan, ilk kez ilk 11'de forma şansı bulduğu karşılaşmada 10 numara pozisyonunda şahane oynadı, muazzam golüyle de performansını süslenmiş oldu. Perotti ise bizlere Süper Lig'in en yetenekli futbolcularından biri olduğunu bir kere daha kanıtladı. Ayak becerisi o kadar yüksek ki, bu ligde onu durdurmak çok güç. Kalitesini de her defasında daha çok sahaya yansıtmaya devam ediyor. Pelkas ise 2 asistle sergiledi hünerlerini. Kalitesi yüksek isimlerden alınan verimle gelen rahat galibiyet, Beşiktaş maçı öncesi moral bulmamızı sağladı. Ozan ve Caner'in dinlendiği, Gustavo'nun derbi öncesi kartsız maçı tamamladığı, daha fazlasını isteyemeyeceğimiz bir Ankara deplasmanını atlatmış olduk. Üzerine koya koya ilerlemeye devam eden Fenerbahçe, 4. Yıldızı ne kadar istediğini bizlere bir kere daha göstermiş oldu.

"QUEEN'S GAMBIT" ELEŞTİRİSİ

İPEK ERSANLI

Son zamanlarda bir sürü yeni dizinin Netflix'e eklenmesi ile Kasım tatiline başlarken hemen bitirebileceğim, içeriği dolu bir dizi aramaya koyuldum. Dizi ya da film izlemek için platformu açınca karşıma sürekli çıkan bu kısal saçlı kızın, ben dizi avına çıkınca yeniden karşıma çıkması arayışımı çok kısa bir sürede sonlandırdı. 2020 yılının son sayısında size, sizin de mutlaka en az bir kere karşınıza çıkmış, koca gözleri ile bir satranç tahtasının arkasından bakan bu kızın, Elizabeth Harmon'ın hikayesini konu alan The Queen's Gambit'i spoiler vermemeye özen göstererek anlatacağım.

The Queen's Gambit belki kavram olarak bazılarınıza aşina geliyordur, gelmeyenler için ise ben söyleyeyim: Vezir gambiti, yabancı adı ile 'queen's gambit' 1)d4 d5, 2)c4 hamleleri ile yapılan açılıştır. 1) d4 (oyun beyazın vezirin önündeki piyonu d4'e koyması ile başlar), d5 (siyahın piyonunu d5'e), 2)c4 (beyazın ikinci piyonunu c4'e koyması ile yapılır). dxc4 (siyah eğer beyazın c4'teki piyonunu alırsa) kabul edilmiş vezir gambiti olur, eğer siyah piyonu almayıp başka bir hamle yaparsa bu duruma kabul edilmemiş vezir gambiti denilir. Beyaz c4'teki piyonunu feda eder, bu fedaya da gambit denilir. Bu açılışın adının vezir gambiti olmasının sebebi ise 1. ve 2. hamlelerde gerçekleşen piyon hamlelerinin vezir kanadında yapılmasıdır. Dizinin başlığından da anlayacağınız üzere satranç ile bağlantılı olan bu dizinin içeriğine geçmeden önce size bu popüler adaptasyon hakkında birkaç bilgi vermek istiyorum. Walter Tevis'in eseri olan The Queen's Gambit, 2020 yılında yapılan dizi adaptasyonundan önce 2008 yılında bir film adaptasyonu ile izleyiciye sunulmaya hazırlanmış. Eseri çok seven ve yönetmenliğini üstlenmek isteyen Heath Ledger 2008 yılında bu adaptasyon üzerine çalışmaya başlamış, hatta Elizabeth Harmon rolü için Ellen Page'i düşünmüş. Fakat Heath Ledger'ın ölümü maalesef bu projenin rafa kalkmasına sebep olmuş. Hem Heath Ledger'ın büyük bir hayranı hem de bu diziyi çok beğenmiş bir insan olarak The Queens Gambit'in bu film adaptasyonu nasıl olurdu diye çok kez düşünmüş olsam da bu halinin başarısını görmezden gelemeyeceğim. Dizi hakkında bir diğer ilginç bilgi ise satranç sahnelerinin çekimi. Dizide çekilen her satranç sahnesinde hamlelerin koreografisi büyük usta Garry Kasparov ve ünlü satranç öğretmeni Bruce Pandolfini tarafından yapılmış, oyuncular bu ikili tarafından eğitilmişler. Elizabeth Harmon rolünden önce satranç hakkında hiçbir şey bilmediğini söyleyen Anya Taylor Joy, satrancın ona çok yardımcı olduğunu söylemiş.

The Queen's Gambit her ne kadar satranç ile bağlantılı olsa da bize aslında Elizabeth 'Beth' Harmon'ın yalnızlık, alkol ve uyuşturucu sorunları ile mücadele ederken satranca tutunması ve zamanla başarıya ulaşmasını anlatıyor. Annesinin kendini öldürmesi üzerine Beth'in yetimhaneye gitmesi ile başlayan dizi Beth'in satranç serüveninden önce seyirciye Beth'in küçüklüğünü ve büyüdüğü ortamı gösteriyor. Beth'in satranç serüveni ise bodrum katta tek başına satranç oynayan hademeyi görmesi ve oyunu öğrenmek istemesi ile başlıyor. Yetimhanede geliştirdiği tek alışkanlığın satranç değil, ilaç bağımlılığı da olduğunu gören seyirci Beth'in büyüdüğü ilaç ve alkol ile yaşadığı sorunları ve bu sorunlarla mücadele ederken satrançta gelişmesini bu 7 bölümlük mini seride heyecanla izliyor. Feminizm temasını da derinden işleyen dizide Beth'in yetim bir kız çocuğu olması yüzünden küçümsenmesine rağmen elde ettiği başarıları göstererek kadınların satrançtaki yerini tekrar tekrar gösteriyor. Satranç bilin, bilmeyin inanın dizide oyunları izlerken kim olursanız olun bir sonraki hamleyi dört gözle bekler oluyorsunuz. Kostüm ve müzik konusunda da çok başarılı olan dizi sizi yarattığı heyecan ve endişe duyguları ile içine çekiyor. Satranca hep ilgi duymuş ama ilkokuldan beri doğru düzgün yüzüne bakmamış biri olarak bu diziyi bitirir bitirmez yaptığım ilk şey yeniden satranç öğrenmeye başlamak oldu. Hatta Kasım tatilinde bir arkadaşım ile internetten satranç oynamaya bile başladım. The Queen's Gambit eğer içerik konusunda zengin, sıkılmadan bir solukta izleyecek bir dizi arıyorsanız tam size göre. 7 bölüm göz açıp kapayıncaya kadar bitiyor ama dizinin sizin üzerindeki etkisi, en azından benim için böyle oldu, devam ediyor. Umarım Netflix'deki bir sonraki gezintinizde eğer gözleriniz, büyük gözleri ile size bakan Elizabeth Harmon ile kesişirse aklınıza bu yazı gelir ve diziyi bir şans verirsiniz.

DÖNÜP DOLAŞIP "HOW I MET YOUR MOTHER"

ZEHRA TOPLUSOY

Eminim ki hepimizin çok önceden izlemesine rağmen illa ki geri dönüp aynı heyecanla tekrar izlediği ve gelecekte de tekrar izleyeceğini bildiği bir dizi vardır. Benim için bu dizi "How I Met Your Mother". İlk olarak 2 sene önce izlediğim bu diziyi, şimdi tekrar izlemeye başladım ve hakkında bir yazı yazmasam olmazdı. Fakat yazmaya başlamadan önce, arkadaşlarımdan bu diziyi betimlemelerini istediğimde aldığım ilginç cevapları paylaşmak istiyorum: "serotonin", "terapi", "ödüllendirici", "komik", "legendary", "mutluluk", "suit up" ve "sonunu görmek istemeyeceğiniz bir hikaye". Cevaplar, diziyi izlemeden anlayamayacağınız ifadeler içerse de, sanırım neden bu kadar sevildiğini anlamişsınızdır.

Dizi, beş kişilik bir arkadaş grubunun New York'ta yaşadığı maceraları anlatıyor ve bu eğlenceli arkadaş grubu, çoğu zaman "MacLaren's Pub" adlı bir barda buluşuyorlar. Şuan "Bu Friends değil mi ya?" dediğinizi duyar gibiyim ve hayır, değil. Açıkçası bu konu sanırım en çok tartışılan konulardan biri. Çoğu insan bu dizinin "Friends"den sonra çıkmasından dolayı, onun taklidi olduğunu savunuyor. Bu konuda kesin bir bilgiye sahip olmamakla birlikte, "Friends"den ilham alındığı söylenebilir. (benim gözümde Friends'den kat ve kat daha iyi).

Peki neden bu kadar fazla insan "How I Met Your Mother" izliyor? Açıkçası hayatım boyunca bu diziyi bitiren ve sonrasında hayatına, tekrar izlemeden devam eden bir insan görmedim. Tanıdığım herkesin diziyi ayrı bir bağı var. Bunun en büyük sebebi ise dizinin, izleyiciyi o arkadaş grubunun içine sürüklüyor olması. Ana karakter olan "Ted" her ne kadar gelecekte çocuklarına anneleri ile nasıl tanıştıklarını anlatıyor olsa bile, aslında izleyicileri de bu beş kişilik arkadaş grubunun içine katıyor. Gerçek hayatta olduğu gibi bizler de grubun yaşadıklarını biliyor ve anılara gülüyoruz. Sesli söyleyince hiçbir anlamı olmayan, "the pineapple incident", "suit up", "legen...wait for it...dary!", "interventions", "blue french horn", "red cowboy boots", "the bro code", "slap bet" ve "Robin Sparkles" gibi birçok şakayı benimsemek ve anlamak bizleri özel kılıyor gibi hissediyoruz belki de. Ayrıca New York'ta geçiyor olmasının da kattığı bir ayrıcalık var. Çoğu bölümde New York'ta hayatın nasıl işlediğine çok değiniliyor ve eğer sizin de New York şehrine benim gibi ilginiz varsa, kesinlikle hoşunuza gideceğini düşünüyorum.

Karakterlerden bahsetmesek olmaz. Sanırım diziyi en orijinal yapan şeylerden biri de bu. Anlatıcı rolünü üstlenen Ted'den başlamak gerekirse, kendisi son derece duygusal, hayatını gerçek aşkını aramaya adanmış, zaman zaman sinir bozucu ve oldukça tutkulu bir mimar. Marshall ise Ted'in üniversiteden arkadaşı, dışarıdan sert gözükse bile aslında çocuksu olan, basketbol oynamayı seven, sıcakkanlı, düşünceli bir çevre avukatı. Marshall'ın karısı olan Lily ise yardımsever, tatlı, sevdiklerine gelince korumacı ve sanatçı ruhlu bir anasınıfı öğretmeni. Robin ise arkadaş grubuna en son dahil olan oldukça güzel, Kanadalı, dominant, insanlara bağlanmaktan korkan; silah, içki, hokey gibi "erkeksi" uğraşlara sahip olan bir haber sunucusu. Son olarak ise çoğu insanın (ben dahil) gönlünde ayrı bir yere sahip olan Barney karakteri ise feminist kriterlerinizi muhtemelen oldukça aşan, hayatını kadınlara adanmış, zengin, takım elbise bağımlısı ve çoğu şakanın kaynağı (mesleği hakkında ne kadar bilgi vermek istesem de bunu bizler de bilmiyoruz). Kısacası bu kadar farklı karakterlerin birbiriyle etkileşime geçmesi ve her insanın illa bir karakterde kendisinden bir parça bulabiliyor olması da bizleri bu diziyi çeken bir unsur.

Son olarak, bu dizi her ne kadar sıradan, komik bir "sitcom" gibi gözükse de, içinde her duyguyu barındıran, bir dakika kahkaha atarken diğer dakika ağlayabileceğiniz, fakat ne hissederseniz hissedin asla yalnız hissetmeyeceğiniz ve kafanızı dağıtarak gerçekten de serotonin seviyenizi arttıracak bir dizi. Şimdi ise okurlarımıza hemen bu diziyi ulaşmalarını ve başlamalarını öneriyorum. Pişman olmayacaksınız.

"Don't forget to suit up!"

ÜNİVERSİTE YOLUNDA: SAT VE ACT ZEYNEP BÜYÜKYAZGAN

Şimdi opsiyonel olarak sınıflandırılıyor olsa da hepimiz biliyoruz ki bu sene veya bir sonraki sene hepimizin SAT veya ACT'ye girmesi gerekecek. Temelinde ikisinde de ele alınan konular aynı olsa da iki sınava da hazırlanan biri olarak herkesin birinden biraz daha yüksek alacağının normal bir durum olduğunu söyleyebilirim.

Bu aralar sınavlar bir anda iptal olursa diye iki sınava da eş zamanlı hazırlanan birçok kişinin olduğunu biliyoruz. İkisine de aynı şekilde çalışılıyor olsa da sınav esnasında yaşayacaklarınız birbirinden biraz farklı.

ACT genel olarak zaman baskısı altında ne kadar çok soruya doğru cevap verebildiğinizi ölçen ve 36 üzerinden notlandırılan bir sınav. Sınavın English Writing, Math, Reading ve Science olmak üzere yine 36 üzerinden 4 farklı kısmı var. Toplam sınav notunuz bu 4 kısmın ortalamasından geliyor. Sınavın farklı farklı kısımları için ayrılan süreler sırasıyla, 45, 60, 35, 45. Sınav hızlı. Gerçekten hızlı ama genel olarak soruların cevapları açık, ama ne olur ne olmaz sürprizlere açık olun. Language and Writing kısmı için 45 dakika ve 75 soru var. Bu bölüm için soru sayısı çok fazla gibi gözükse de sordukları sorular arasında "it's" ve "its" arasındaki fark bile var. Matematik kısmı 60 soru 60 dakika. Yine az gibi gözüküyor ama hesap makinesinde 20 saniye içerisinde yapabileceğiniz kompleks sayıların olduğu dört işlem soruları da var. Matematik kısmı, özellikle, bu kadar kolay olduğu için genelde 60/60 yapmadan 36 almanız pek mümkün olmuyor ama tam yapmak da imkansız değil. Bence en büyük sorun Reading kısmında. SAT sınavında olduğu kadar süre olsa, az sonra bundan da bahsedeceğim, herkes Reading bölümünden tam puan alırdı. Ama sorun şu ki Reading için 40 soru 4 pasaj var ve 35 dakikanız var. Pasajları 4 dakikada okudunuz diyelim, 16 dakikanız pasaj okumakla geçti. Kaldı 40 soru cevaplamak için 19 dakikanız. Bu da soru başına 48 saniye demek. Zaman gerçekten de bu sınavın en büyük zorluğu olsa da reading için, en azından, soruların hepsinin cevabı metinlerde. Son kısım da Science. 45 dakika 40 soru. İnsanlar genelde Science kısmı sebebiyle act sınavını almak istediklerini söylüyorlar ama Science kısmının Science ile pek bir alakası yok. Evet deney düzenekleri var, evet bilimsel teoriler var ama yapılan tek şey sayılarla okumak. Science kısmının en güzel yanı sadece sorulara ve tablolara bakıp sınavının yarısından fazlasını yapabilmemiz.

ACT'de en son sınav notunuzun bir ortalama olması sınavdan yüksek almayı SAT sınavına göre daha kolay bir hale getiriyor ve genel olarak herkesin sıkıntısı süre olduğundan çalışarak bunu aşmayı hedefliyorlar. Sonuçta pratik yapıldıkça gelişir. Ne yazık ki ACT kış dönemindeki sınavlarını iptal etti ve en yakın sınav Nisan ayında gerçekleşecek. Ama bu demek oluyor ki çalışmaya ayırabileceğimiz uzun bir süre var.

ACT'nin bilgisayar bazlı bir sınav olduğunu söylemekte fayda var. Sınav kağıdınız bir bilgisayar üstünde ve size işlemler için kağıt kalem veriliyor. Ben bilgisayar ekranından yapamam diyenlere sesleniyorum. SAT için Khan Academy den çalışmakla aynı konsept ve zaten metinlerin altını çizmeye veya pasajlara geri dönmeye o kadar da zaman yok. Dolayısıyla sınavın bilgisayar üzerinden olması sizi korkutmasın. SAT bence biraz daha düşünerek ne kadar doğru yapabildiğinizi ölçen 1600 puan üzerinden değerlendirilen bir sınav. Sınav Verbal ve Math olarak ikiye ayrılıyor. Bu bölümlerin de ayrı kısımları var. Verbal bölüm Reading ve Writing olarak ayrılıyor. Math bölümü de No-Calculator ve Calculator olarak ayrılıyor. Reading kısmında 52 soru için 65 dakikanız var. Genelde 4 pasaj oluyor ama 4 pasaj da bir iki pasajdan oluşuyor. Pasajlar birbirinden tamamen farklı oluyor ve ACT'ye kıyasla sorular üzerine biraz daha fazla düşünmeniz gerekiyor. Reading kısmı kanıt bazlı olduğu için verdiğiniz cevabın nereden çıktığını da anlıyor olmanız gerekiyor. "Pasajda seni bu cevabı seçmeyi iten bölüm hangisi?" tarzında sorular soruluyor. Dolayısıyla bir soruyu yanlış yaptığınızda genelde kanıt kısmını da yanlış yapmış oluyorsunuz. Writing kısmında da ACT'deki kadar kolay sorular yok ama 44 sorunuz ve 35 dakikanız var. SAT'nin Writing kısmı yine biraz okuma anlamaya yaklaşıyor. Evet noktalı virgül nerede kullanılır biliyorsunuzdur ama eğer iki cümlede bahsedilen konu ayrıysa oraya noktalı virgülü değil noktayı koymalısınız. Ayrıca SAT'de, "Yazar '...' cümlesini yazısına koymak istiyor sizce koymalı mı?" tarzı sorulara da yer veriliyor. Bu soruları cevaplamak için yine pasajları okumuş ve anlamış olmanız gerekiyor. Math kısımları da bence ACT'ye göre biraz daha zor. ACT'de yine hesap makinesi ile bir noktaya kadar gidebiliyorsunuz ama SAT'nin No-Calculator kısmına birkaç formül bilerek girmeniz gerekiyor. İki matematik kısmının da sonunda açık uçlu sorular var. Sorular genelde çok zorlayıcı sorular olmuyor ama test sınavlarında bulduğunuz cevabı şıklarda görmenin rahatlığını da yaşayamıyorsunuz.

Sınavın biraz daha bilgiye dayanması ve düşünecek vaktin olması bu sınavın tercih edilmesini sağlıyor. Biraz daha zor olsa bile, eğer bilgilerinize güveniyorsanız bence de biraz daha rahat geçebilecek bir sınav ama süre bakımından daha uzun sürecektir.

Sonuç olarak iki sınava da aynı şekilde çalışacaksınız ama bir sınavda kendinizi daha rahat hissetmeniz çok normal çünkü sınavların soruları soruş şekilleri birbirinden farklı. Bence atılabilecek en mantıklı adım iki sınavında bir denemesini çözmek ve skorlarınızı karşılaştırmak değil, hangi sınava daha uzun süre çalışabileceğinizi ve hangisinde kendinizi daha rahat hissedebileceğinizi anlamaya çalışmak.

MÜZİKTE FARKLI BOYUTLAR DOĞU ALEMDAR

Herkes müzik dinler. Bazılarımız hayatın gerçeklerinden kaçmak, bazılarımız da bu gerçeklerle yüzleşmek için. Müzik, kişisel olarak benim hayatımın büyük bir parçası.

Değişen dünyamız sayesinde birçok teknolojik gelişmeyle karşı karşıyayız. Bu teknolojik gelişmelerden bazıları müzik ve ses dünyasına da yansımakta. Son zamanlarda yapımcılar farklı ses boyutlarını popüler şarkılara uygulamaya başladılar. Bu değişikliklerle bildiğimiz müziğin akışı tamamen değişiyor ve dinleyiciye gerçeküstü bir deneyim sağlanıyor.

Peki farklı ses boyutları nedir? Çoğumuz görüntü boyutlarından bazılarını biliyoruz. Mesela, 3D görüntünün ne olduğunu üç boyutlu film izleyenler bilir. Ses boyutları ise daha az bilinirler. En temel 3 ses boyutu 8D, 9D ve 16D ses olarak geçer. Öncelikle hiçbir sesin 8D olarak kaydedilemediğini ve çeşitli bilgisayar programları kullanılarak bu hale getirdiklerini söyleyeyim. 8D müziklere ve seslere farklı yönlerden duyuluyor gibi algılanmaları için efektler eklenir. Bu, müziğin kafanızın içinde olduğu hissini yaratır. Gözlerinizi kapatıp müziği dinleyince, şarkının içindeymişsiniz ve şarkıcı yanınızdaymış gibi hissedersiniz. Tabii ki bu efektin oluşması ve düzenlenmiş sesleri en iyi şekilde duyabilmek için dinlerken mutlaka kulaklıkla dinlemenizi öneririm.

9D ve 16D müziğin, 8D müzikten farkı ise ekstra efektlerin eklenmesidir. 9D müzikte vuruşlar ve vokal sesler birbirinden ayrılmıştır. Bu, bazı seslerin daha gür duyulmasını sağlar ve müziğin içinde bulunma hissini artırır. 16D müzikte ise bu ayrılan vuruşlar ve vokal sesler farklı yönlerde hareket eder. Bu müzik dönüymüş gibi hissettirir.

Eğer müzik zevkinizi ileri bir seviyeye taşımak istiyorsanız 8D, 9D ve 16D müzik dinlemeyi denemenizi öneririm. Aşağıda benim tavsiyelerimi bulabilirsiniz.

<https://www.youtube.com/watch?v=FptK1cyofOs>
<https://www.youtube.com/watch?v=l3aO35oAPsE>
<https://www.youtube.com/watch?v=w86wS4Nlsw0>
<https://www.youtube.com/watch?v=LpMsqFc7-Z4>
<https://www.youtube.com/watch?v=VSJl-Y7cQCY>

Bu efektlerin çeşitli sesler üzerine etkisini daha iyi anlamak istiyorsanız da aşağıda eklediğim sanal berber dükkânı deneyimini dinleyebilirsiniz.

<https://www.youtube.com/watch?v=oSgSEjoOMUE&t=77s>

MAVİ IŞIK: GÖZLERDEN UZAK MI?

ZEYNEP POYANLI

Bir lise öğrencisinin günlük programı nasıldır? Belki sabah 6.00'da kalkar, 7.30'da okula varır, 16.30'da eve gelir, sonrasında vakti varsa arkadaşlarıyla buluşur, yoksa biraz dinlendikten sonra okul işlerine devam eder, ne olursa olsun dışarı çıkmaya izni vardır.

Artık yok. En azından üç saat dışında.

İçinde bulunduğumuz şartları sıkılaştırılmış karantina sebebiyle biz lise öğrencilerinin günlük programı tamamen değişmiş durumda. Eğitim ve sosyalleşme gibi normal şartlarda dışarıda gerçekleştirdiğimiz aktivitelerin dijital platformlara taşınmasıyla elimize daha fazla boş zaman geçti, ancak bütün bu ek zamanı bu düşünceyle artan akademik yükün altından kalkmakla harcadık. Dersler bittiğinde ise rahatlamak için telefonlara baktık. Çoğumuz, ne kadar yoğun olduğumuzdan bağımsız bir şekilde günde 16-17 saatimizi çeşitli boyutlardaki ekranların önünde geçiriyoruz ve her günü boyun, sırt ve baş ağrılarına ek olarak kurumuş ve kızarmış gözlerle bitiriyoruz. Peki, bilgisayar görüş sendromu (EBS) olarak da bilinen bu durumun sebebi ne?

Bu soruyu araştırırken karşıma en sık çıkan kavram "mavi ışık" oldu. Mavi ışık, görünebilen ışık spektrumunda bulunur ve kısa dalga boyutuna sahiptir. Teknoloji çağında mavi ışıkla biz her ne kadar ekranlarda bulunduğu için aşına olsak da aslında gökyüzünün mavi görünmesini sağlayan da odur. Spektrumda ultraviyole ışınlarına en yakında olduğu için yüksek enerjiye sahip olan mavi ışığın diğerlerine kıyasla daha kolay kırılarak gözümüzün kontrast ve netliğini etkilediğine inanılsa da son yapılan araştırmalara göre durum daha farklı. The Guardian'ın haberine göre İngiltere'nin Halk Sağlığı merkezinde görevli olan John O'Hagan, uzmanların ekranların yaydığı mavi ışık miktarını araştırdığında bu miktarın gökyüzüne baktığımızda maruz kaldığımızdan ve tehlikeli sayılan limitlerden çok daha az olduklarını bulduğunu söylüyor. O'Hagan aynı zamanda eğer mavi ışığın zannettiğimiz kadar zararlı olduğu kanıtlanıyorsa bunun ekranlar hayatımızın temel parçalarından biri haline gelmeden çok daha önce öğrenmiş olacağımızı savunuyor. Bu durum göz önünde bulundurulursa mavi ışığın inanılanın aksine EBS'ye sebep olmadığı sonucuna ulaşılabiliyor, ancak mavi ışığın düzenimizi etkilemediğini söylemek de tam olarak doğru olmaz.

Oxford Üniversitesinden Stuart Peirson'un söylediği üzere, gözde mavi ışığı algılayan reseptörler mevcut olmasına rağmen bu reseptörler gözümüzün işleyişindense vücudumuzun 24 saatlik döngüsü olan sirkadiyen ritmin işleyişini etkiliyor. Mavi ışık, gece maruz kalındığında beyne uyumamızda yardımcı olan melatonin hormonunun salınımını azaltacak sinyaller gönderdiği için uyku süremizi ve kalitemizi düşürüyor. Uzmanlar, bunun önüne geçmek için yatmadan birkaç saat önce ekran kullanımına son vermemizi ve (içinde mavi ışık bulundukları için) evdeki ışıkları da kısmamızı öneriyor. Özellikle içinde bulunduğumuz dönemde ne yazık ki böyle bir imkanımız olmadığı için alternatif olarak bilgisayarımızın ekran ayarlarından ekranın tonunu biraz daha sarı olacak biçimde değiştirebiliriz. Mavi ışık gözlükleri günümüzde yaygın olarak kullanılsa da son araştırmalara göre normal gözlükler ile aralarında mavi ışığı engellemek arasında belirgin bir fark bulunmamakta, ancak bu durum hakkında hâlen yeterli miktarda veri bulunmadığını da dikkate almakta fayda var. EBS ile mücadele etmek içinse bilgisayarı göz hizamızda ve yüzümüzden en az 35 santim daha uzakta olacak şekilde pozisyonlandırmak, fırsat buldukça ayağa kalkıp evin içinde yürümek ve mümkün olduğunca dik oturmak öneriliyor.

Umarım hepimiz evde kaldığımız bu dönemde elimizden geldiğince fiziksel sağlığımızı EBS'ye ve düzensiz uykuya karşı koruyacak önlemler alabilir ve en yakın zamanda normal günlük programımıza dönebiliriz.

BELİRSİZLİKLER İÇİNDE DURUMUMUZ ZEYNEP SAKARYA

Covid-19 vakalarının arttığı şu zamanlarda, birçok kişinin tek istediği şey belirsizliklerden kurtulmak. Maalesef ki işler bunun ters yönüne gidiyor gibi gözüküyor. Vaka sayıları her gün artıyor ve belirsizlik gitgide büyüyor. Öğretmenlerimizden ve okulumuzdan, bu zorlu günleri atlatmak için anlayış beklerken, beklentilerimizin çoğu boşa gitti ve sınav haftası iptalinin üzerinden 24 saat bile geçmeden, değerlendirme haftası olacağı açıklandı.

Bu habere nasıl karşılık vereceğimi tam olarak bilemedim. Sınavlara elbette çalışmışım ama 2 haftaya yayılmış olan sınav haftası bir anda 1 hafta oldu ve ne olduğunu hiçbirimiz anlamadık. Bize bu mesaj geldiğinde ne bir takvim bize iletildi ne de başka bir şey. Okul için öğrenci ikinci plandaymış ve duygularım, düşüncelerim hiçe sayılmış gibi hissettim. Gerildikçe gerildim ve gerçekten çok yoruldu. Öyle bir yorgunluğa ulaştım ki saatlerce uyusam bile yine de yorgunum ve daha çok ruhum yorgun gibi. Belirsizliğin üzerine daha da çok belirsizlik eklendi ve kaygılarımız daha da arttı.

Yaklaşık 8 aydır evimizden dışarı çıkmıyoruz. Sosyalleşemiyoruz, eğlenemiyoruz ve yorgunuz. Birçok kişinin ailesinde sağlık çalışanları var ve kolay zamanlardan geçmiyoruz. Şu noktada özellikle İstanbul, İzmir, Bursa ve Ankara gibi büyük şehirlerde yaşayan herkesin ya kendi tanıdığı ya da bir yakınının tanıdığı biri salgına yakalandı. Hastanelerin doluluk oranları gitgide artıyor ve en az önemsenen şey eğitim gibi gözüküyor. Kafe, bar ve restoranlar açılıyor ama okullar, daha yeni yapılan bir açıklamaya göre, uzun bir süre daha yüz yüze eğitime geçmeyecek. Okullar "telafi" olacak diye erken açıldı fakat telafi eğitimi yapılmadı. Öğrenciler olarak inanılmaz yorulduk ve olağan dışı zamanlardan geçtiğimiz bilinmesine rağmen boğazımıza kadar ödeve boğulduk. "Sizi çok iyi anlıyorum çocuklar" dedikten hemen sonra "ama" diyen öğretmenler, psikolojimizi olduğundan da kötü bir yere sürükledi ama suç tam olarak onların da değil. Hiçbirimiz normal zamanlardan geçmiyoruz ama nedense içimde duygularım ve içinde bulunduğumuz psikolojik durum hiçe sayılıyor gibi bir his var. Nearesthospital.com'un "Pandemi Döneminde Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı" hakkında yazdığı bir tavsiye yazısında Uzm. Dr. Yeliz Engindereli; "Bu süreçte çocuklarınıza biraz daha esnek davranın." diyor. Okuldan, daha doğrusu eğitim sisteminden öğrencilere karşı biraz esneklik ve anlayış istiyoruz, yani en azından ben istiyorum.

Tam olarak ne demem gerektiğini bilmeden, burayı bir günlük misali kullandım bu sefer. Artık gerçekten çöktüm ve belirsizliklerden bıktım. Okulu ve rutin bir hayatımın olmasını özledim. En çok da arkadaşlarımı özledim.

GELİP GEÇEN SEYİRCİLİ MAÇLAR SU YEŞİLDERE

Maçtan birkaç saat önce hazırlanmaya başlarsınız. Formanızı arar, hemen giyip çıkayım diye evin etrafında koşturursunuz. Formanın yanında mevsimine göre bir atkı ve şapka arayışı da eksik olmaz tabii. Her şeyinizi aldığınızdan emin olup, Passo'nuzu son bir kere kontrol edip evden alelacele çıkarsınız. Eğer İstanbul'da yaşıyorsanız ve benim gibi Fenerbahçe taraftarıysanız da deli gibi bir trafik ile karşılaşrsınız. Stadı görürsünüz ama onca arabanın arasından bir türlü ulaşamazsınız. Bütün o kalabalığı geçerek bir şekilde içeri girersiniz ve maça yetiştiginizi fark ettiğiniz o an hiçbir şeye değışilmez kesinlikle. Hemen yerinizi bulursunuz ve "10...9...8" derken maç başlar.

İşte bu heyecanlı günleri mart ayından beri tam olarak yaşayamıyoruz. COVID-19 salgının ülkemize gelmesinin hemen ardından gelen kısıtlamalar ile maçların seyircisiz oynanması kararı çıkmıştı. Benim de aralarında bulunduğum, birçok sporseverin bütün hafta sabırsızlıkla beklediği o maça gitme hayali yerle bir edilmişti. Yanlış anlaşılmasın, bir pandeminin ortasında maçların seyircisiz oynanması kadar rasyonel bir karar zaten olamaz. Ancak artık bir rutin hâline gelmiş olan maç düzeninin bir anda ortadan kalkması birçoğumuzu bir boşluğa sürükledi. Ligin son kısmında birbirinden farklı sonuçların oluşmasıyla birlikte, son ana kadar hem şampiyonluk heyecanının hem de kümeye düşme stresinin sürdüğünü rahatlıkla söyleyebiliriz. Böylece, taraftarlar maça gidip o heyecanı yerinde yaşayamasa da evlerimizden coşkuyla ligi takip ettik.

Ligin bitmesinin ardından akıllarda yeni bir soru olarak, "Acaba seneye maçlara gidebilecek miyiz?" sorusu oluştu. Kulüpler yıllık kombinelerini satmaya başlasa da kimsenin maçlara gidebileceğinden ümitli olduğunu söyleyemeyiz. Fakat şaşırtıcı bir kararla, locaların açılacağı haberi ile karşılaştık. Belirli kesimleri mutlu eden bir haber olmasının yanında, farklı bir tartışma konusu oluşturabilecek bir karar olduğunu da belirtmek lazım. Tartışma tarafını düşünmezsek, en azından umut veren bir karar olduğunu söyleyebilirim. Zamanla diğer tribünlerin de açılacağı izlenimi yaratıldı. Ne yazık ki, pandeminin seyri göz önünde bulundurularak getirilen yeni kısıtlamalarda yeni tribünleri bırakın, locaların da kapatılarak maçların tekrardan seyircisiz oynanacağı kararıyla karşılaştık. Tekrardan kararların yanlış bulmadığımı belirterek, insanlarda büyük bir hayal kırıklığı yarattığını söylemeden geçemeyeceğim.

Belirli tribünlerin açık olduğu bu dönemde, ben de birkaç maça gitme fırsatını yakaladım. Tabii ki eski tadını vermese de insanın gerçekten "normale" döndüğünü hissetmesini sağlıyor. Belki gerçekten alışık olduğumuz rutinlerin yakın olduğu hissiyatı bizlere güven ve huzur veriyordur, belki de bir topluluk olma hissiyatının (sosyal mesafeye uyarak!) tekrardan hissedilmesinin mutluluğudur. Genel olarak bana çok iyi gelen ama aynı zamanda da birçok düşündürücü konuya yol açan maçlardaki izlenimlerimi sizlerle de paylaşmak isterim. Başlamadan önce, maçlara gidebildiğim için ne kadar şanslı ve minnettar olduğumu da söylemeliyim.

Maçlar süresinde, çoğunlukla, sosyal mesafeye ve kısıtlamalara uyulduğunu görebiliriz. Koltuklar bir yer boş bırakılarak atandığı için, taraftarların dikkatli olması durumunda, insanlar arasındaki etkileşimin azaltılması mümkün. Bu açıdan, kalabalık olmasına rağmen, birçok yere kıyasla daha güvenli bir ortamdı. Bunun yanında, aylardır bu coşkuyu ve heyecanı yerinde yaşayamadığımız için maçın seyrinin ne yönde olursa olsun kişiyi mutlu eden bir atmosfere sahip olduğunu söyleyebiliriz.

Benim maçlarda gözüme çarpan iki önemli konudan ilki, kadın-erkek oranı idi. Toplum tarafından kalıplaştırılmış olan, futbolun erkekler tarafından takip edilmesi izleniminin hayat bulmuş hâliydi âdetâ. Tribünlerdeki kadın sayısı neredeyse iki elin parmaklarını geçmeyecek kadardı. Bu durumun sebepleri için birçok farklı şey söylenebilir ama ne olursa olsun üstüne düşünülmesi gereken bir mesele. Bu toplumsal sorunun bir başlangıcı olabilir mi? Ya da üstüne onlarca seminer düzenlenen kadın-erkek eşitliğinin gündelik hayata adapte olamamasının bir göstergesi mi? Benim zihnimde birçok farklı düşünceye ve soruya yol açan bu konu üzerine, sizlerin de düşünmesini isterim.

Gittiğim sınırlı maçlardan biri de Türkiye-Rusya maçı idi. Kırmızılara bürünüp milli takımı destekleyecek olmanın heyecanıyla stada gittim. Tabii heyecanın yanında biraz da endişeli olduğumu belirtmek isterim. Açıkçası, stada vardığımızda karşılaştığımız sıra da bu endişeme pek iyi gelmedi. En başta kulüplerin stadlara giriş-çıkış protokollerinde yaptıkları değişimleri gözden geçirmeleri gerektiğine inanıyorum. Yüzlerce insanı tek bir kapıdan stada alma çabasının, özellikle bir pandeminin ortasında, mantıklı olmadığını düşünüyorum. Onlarca, belki de yüzlerce görevlinin çalıştığı bu stadda ateş ölçmek için ikinci bir görevlinin bulunabileceğine inanıyorum. Olur da seyircili maçlar tekrardan başlarsa, bu göz önünde bulundurulması gereken bir mesele.

Bir diğer konu ise 65 yaş üstü seyircilerin maçta yer almalarıydı. Eğer maç 65 yaş üstüne kısıtlamanın gelmesinden önce olsaydı, bu kişinin kendi kararı ve kendi alacağı risktir diye düşünürdüm. Fakat 65 yaş üstü insanların, belirli saatlerde çıkabilecekleri açıklandıktan sonra, o saatlerin dışında dışarıda olmaları bence oldukça ilginç. Aslında tam olarak ağlanacak hâlimize gülüyoruz diyebiliriz. Özellikle bu kişilerin dışarıda olmalarının sebebinin bir futbol maçı olduğunu düşünürsek, olay daha da gülünç oluyor. Bu noktada amacımın milli takımımızın maçını önemsizleştirmek olmadığını da söylemem gerekir. Eleştirdiğim nokta, dünyayı sarsmış, rutin hayatımızı elimizden almış bir pandeminin ortasında bazı önceliklerin olması gerektiğidir. Tabii ki bu önceliklerin en başında da bizlerin ve etrafımızdakilerin sağlığı gelir. Hem kısıtlamalara karşı gelmek hem de kendi hayatlarını riske atmaları açısından bu kişilerin davranışlarını yanlış buluyorum. Özellikle Passo gibi bir sistem kurulmuş iken bu kişilerin maçtan önce kontrol edilmemeleri veya maça alınırken bu duruma engel olunmaması beni güldürüyor. Düştüğümüz durum gerçekten bu mu?

Bu hafta daha eleştirel ve güncel haberleri aktaran bir yazı ile karşınızdaydım. Bütün bu eleştirilerimin yanında, maçların o güzel atmosferini ne kadar özlediğimi ve tekrardan ne kadar özleyeceğimi fark etmemi sağlayan bir yazı oldu. Umuyorum ki pandeminin seyri ülkemizde iyiye gitmeye başlar ve bizi alıştığımız rutinlerimize daha çok yakınlaştıran etkinliklere dönüşümüz hızlanır...

İKİNCİ DALGADAN SAKLANIŞ: MOLEKÜL SUNA ŞENTÜRK

“Karantina, vaka, maske, dezenfektan, yasak” kelimelerini duymaktan hepimiz hem yorulduk hem de sıkıldık. “Bu olaylar geçse de...” veya “Korona bitince...” diye başlayan cümleler, günlük konuşma dilimizde büyük roller alır hale geldi. Yasakların çoğaldığı, duvarlarla bakışmaların arttığı ve “değişiklik yapmanın” mutfak ile odamız arasında gezmek olduğu dönemlere ne yazık ki geri dönüyoruz. İkinci dalganın etkilerini göstermeye başladığı bugünlerde, sizlerle kendi “ortam değişikliği” paylaşmak istedim.

Mart ayında, eminim hepimiz sayısız yürüyüşe çıktık. Oturduğumuz semtin sokaklarını; hatta belki de komşu bir semtte, dış görünüşünü beğendiğimiz evlerin yerlerini ezberledik. İşte bu kimileri için dinlendirici, kimileri için iç karartıcı olan dönemde, babamla yaptığımız yürüyüşlerden birinde; açık bir kapının ardından gelen taze kavrulmuş kahve kokularını takip ederek yeni bir yer keşfettik. “Molecule Coffee” adlı bu sevimli bahçeli ev hem bir seramik atölyesi hem de bir kafe. Bahçesinde yasemin çiçeklerinden çınar ağaçlarına kadar, yeşilin çeşitli tonları bulunan bu kafe, hayatımda içtiğim en güzel ve kaliteli kahveyi müşterilerine sunuyor. Asıl şubesi Akaretler’de olan Molekül’ün Akatlar şubesi, huzurun ve ideal bir çalışma ortamının güzel bir birleşimi. Çeşitli bitki çaylarından, glütensiz kurabiyeler ve keklere, geniş ve lezzetli bir menüye sahip.

“Her yer kapalı değil mi, nasıl bir kafede oturabiliyorsun?” sorusunun cevabı da aslında buranın sadece bir kafe olmaması. Kerime Abla’nın yaptığı olağanüstü seramik çalışmalarının merkezi olan bu ev; tatlı tasarımıyla, az da olsa misafir ağırlamaya devam ediyor. İçecek veya yiyecek servisini, burada üretilen ve satılan, özgün seramik bardak ve tabaklarda yapıyorlar. Koronadan önce, bahçesinde 6-8 kişilik seramik workshopları düzenleyen Kerime Abla; yeteneğini bu iki katlı atölye/kafenin çeşitli köşelerine yerleştirdiği eserlerine yansıtmış. Her şey normale döndüğünde, vaktiniz ve şansınız olursa, mutlaka Molekül’e gelip Kerime Abla’nın seramik atölyelerinden birine katılmanızı ve Hasan Abi’nin olağanüstü kahvesinden içmenizi şiddetle tavsiye ederim.

DİZİLERE ARALIK: BARBARIANS SENA POYRAZOĞLU

Hayatta bazı şeylerin bizi kendine doğru çektiğini hissettiğimiz zamanlar olur ya hani; bir mağazanın önünden geçerken gözlerimizi ayıramadığımız bir kıyafet, hiçbir şey bilmeden girdiğimiz sınavlarda beni seç diye bağırان bir şık, yolda yürürken burnumuza gelen bir koku... The Barbarians da benim için izleyene kadar sanki sürekli orada olduğunu hissettiren çekim gücüne sahip bir diziydi. Netflix'te fragmanına denk geldikten bir kaç gün sonra izlemeye başladım ve bitirene kadar ekrana kilitli gibiydim. Yapılan makyajlardan kullanılan müziklere kadar çok etkilendiğim bir dizi oldu. Eğer siz de benim gibi, tekrardan izole olduğumuz bu dönemde kendinizi Netflix'in kollarına bırakmak istiyorsanız neden The Barbarians'ı seçmeniz gerektiğinden biraz bahsedeyim.

Roma'nın Germenlere karşı tarihi savaşlarından birini konu edinen 6 bölümlük bu dizinin yaratıcıları Arne Nolting, Jan Martin Scharf ve Andreas Heckmann. Oyuncu kadrosu ise bize pek tanıdık gelmese de daha 24 yaşındaki Jeanne Goursaud'un hain bir babanın bağımsızlık aşığı asi kızını canlandırırken sergilediği performans diziyi çekici kılan şeylerin başında geliyor. David Schütter ve Laurence Rupp'ın da hakkını yiyemeyiz tabii ki. Adları kulaklarımıza yabancı olsa da oyunculukları göz dolduran bu üçlüyü ekranlarda daha sık göreceğiz gibi.

Hikayesi MS 9. yüzyıla dayanan bu yapım birbirleriyle anlaşılamayan barbar kabilelerin verdiği sözleri tutmayan, otoriter bir baskı altında insanlara eziyet eden ve yenilmesi oldukça güç Roma'ya karşı ayaklanmak için iki aşık, küçükken ailesinden koparılmış bir komutan ve özgürlük isteyen insanlar tarafından birleştirilmeye çalışılması üzerine kurulmuş. Elbette Roma'nın adının geçtiği tüm yerlerde var olan ihanet, çocukluk aşklarının beklenmeyen sonları, bir kadının inandığı şeyler uğruna feda edebilecekleri ve ortalığı karıştıran bir kahin hikayenin belli yerlerine serpiştirilmiş ve bu bağımsızlık mücadelesini bitirmeden başından kalkamayacağınız, içinizdeki tarih araştırmacısını ortaya çıkaran muhteşem bir yapıma dönüştürmüş.

Merak duygusunu harekete geçiren bir sonun ardından biten dizi şimdiye kadar 46 ülkede tahta oturarak 2. sezon onayını almayı başardı. Yeni sezonun 2021'in ilk aylarında çıkacağı söylense de hala kesin bir açıklama yapılmadı. Siz de bölümleri biriktirmeden izleyenlerdenseniz bence şimdi The Barbarians'ı listenize eklemenizin tam sırası.

SEÇİLMİŞ AMERİKA BAŞKANI BIDEN: ÖNÜMÜZDEKİ DÖRT SENEDE NASIL BİR DÜNYA GÖRECEĞİZ? AVİ MOLİNA

Amerika Birleşik Devletleri her açıdan tarihi bir seçim süreci geçirdi. Oy verebilen nüfusun yüzde 65'inden fazlası sesini duyurdu, ülkesinin geleceğini belirlemekte pay sahibi oldu. Demokrasinin doğru yöneticiyi seçme konusundaki işlerliğini sorguladığım bu günlerde halkın skandal, ayrımcılık, şiddet ve ölüm dolu Trump dönemine son vermesiyle düzene güvenim arttı. Amerika'nın hiç Trump'ın başkanlığı boyunca olduğu kadar karışık olduğunu hatırlamıyorum. Rekor iş kaybı, rekor 34 gün boyunca hükümetin kapatılması ve rekor 285 gün golf oynamasıyla tarihe adını yazdıran Trump, Ukrayna hükümetiyle yaptığı telefon konuşması sebebiyle görevden alınma tehlikesini bile yaşadı. Buna ek olarak George Floyd'un vahşice öldürülmesinin kıvılcımla başlayan, polislerin siyahi vatandaşlara yönelik ayrımcı uygulamalarının protestosu, 45. başkanın polisleri kınamaması ve protestocuları "çapulcu" olarak nitelendirmesiyle alev alarak tüm ülkeye yayıldı. Başkanlık münazarasında ırkçı grupları açıkça kınamayan birinin ülkenin yakın geçmişindeki kölelikten doğan köklü ırkçılığa çözüm olamayacağı aşikardı. Irkçılığa karşı fiilen mücadele etmeyen Trump, cinsiyet eşitsizliğiyle mücadele etme ve LGBTQ+ topluluğuna eşit haklar sağlama konusunda da aynı tavra sahipti. Çocukları ebeveynlerinden ayıran sınır politikaları ise diplomasiden uzak ve insan haklarına tehdit niteliğindeydi. Eşitliğin ve demokrasinin koruyucusu olarak uluslararası arenada kendini tanımlayan, ABD'nin ilkeleriyle uyuşmayan, özgür medyaya ve bilime güveni azaltan, halkın çoğunluğunu karşısına alan Trump, arkasında kutuplaşmış bir ülke bıraktı. Pandemi sebebiyle ciddi ekonomik darbeler yiyen ve can kayıpları yaşayan ABD'yi geleceğe taşımanın zorlu görevi, 46. başkan Joe Biden'ın ellerinde.

Joe Biden'ın bu zorlu dönemde izleyeceği politikalar hayati önem taşıyacak. Dış politikada cesur adımlar atmak için önce ülkesinin sınırları içinde huzuru ve istikrarı sağlaması gerekiyor. Öncelikle, Pfizer ve BionTech'in geliştirdiği aşının onay alması halinde bu aşının erişilebilirliğini sağlaması Amerika'nın normalleşmesi adına kritik. Bunun yanı sıra, polislik reformlarıyla çözüme ulaşmayı hedefleyen Biden'ın eşitliği ve iç huzuru güçlendirmek adına bu sözünü tutması gerekiyor. Polislerin daha uzun ve nitelikli eğitim alması, mahkemelerde adil kararların verilmesi, yanlış uygulamaların fark edilmesi için kameraların zorunlu olması ve adayların detaylı araştırılması bu yolda muhtemel adımlar olabilir. Bu adımların uygulanmadığı durumlarda hükümetin tolerans göstermeden yaptırımlarla cevap vermesi uzun vadede istikrarı sağlayacaktır. Dış politikada ise Biden'ın Orta Doğu'daki karışıklığa, Çin Halk Cumhuriyeti'yle süren ticaret savaşına ve Amerika'ya göçlere yaklaşımı tüm dünyayı ilgilendiriyor. Kudüs'ü ve Golan Tepeleri'ni İsrail toprağı tanıyan ve İran'la imzalanan nükleer enerji antlaşmasından çekilen Trump yönetiminin dış politikada en büyük müttefiği, yakın zamanda Birleşik Arap Emirlikleri ve Bahreyn ile barış antlaşmaları imzalayarak Orta Doğu'da barış için adımlar atan İsrail'di. Biden'ın başkan yardımcılığını yaptığı Obama'nın bakış açısını takip edip etmeyeceği merak konusu. Trump kadar olmasa da İsrail ile ilişkileri iyi tutarak Batı Şeria'ya genişlemesini engelleme yolunu izleyebilir. Ayrıca, İran'ın kurallara uyması halinde nükleer antlaşmayı yenilemek isteyen Biden, diplomatik ilişkilerin geliştirilmesi ve İran'ın nükleer silahlanma çabasının engellenmesi için önem taşıyan bir hamle yapmayı hedefliyor. Biden yönetimi Türkiye için daha zorlu bir dönem olacağı benziyor. Rusya'dan S-400 sistemlerinin alınmasına rağmen ticari yaptırım uygulamayı reddeden Trump'ın aksine cumhurbaşkanını bir "otokrat" olarak değerlendiren Biden'ın bu konuya yaklaşımı farklı olabilir. Biden'ın Çin'e karşı tavrı ise Obama ve Trump'ın yaklaşımlarının bir karması olacağı benziyor. Çin'in ekonomik gücü ve Trump dönemindeki gelişmeler ABD'yi biraz daha katı politikalar izlemeye itecektir. Güvenlik sebepleriyle Huawei'e uygulanan şartları ve Güney Çin Denizi'ndeki askeri ittifakı koruyacak fakat Trump'tan farklı olarak Uygur Türklerine karşı uygulamalara karşı çıkacak, Çin'i COVID-19 için ırkçı açıklamalarla suçlayamayarak ticarete Çin ile beraber çalışıp ticari savaşı engellemek isteyecektir. Şüphesiz ki Biden, Trump'tan daha açık göç politikaları izleyerek azınlıkların ve göçmenlerin ülkesine değerini önemseyecektir.

